

Nader onderzoek vleermuizen De Bres te Leidschendam

projectnummer 0463954.100
definitief revisie 00
2 november 2021

Nader onderzoek vleermuizen De Bres te Leidschendam

projectnummer 0463954.100

definitief revisie 00
2 november 2021

Opdrachtgever

Stichting Wooninvest
Charlotte van Pallandtlaan 2
2272 TR Voorburg

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum
3 november 2021

beschrijving
Definitief

vrijgave

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Huidige situatie	1
2	Methodiek	2
2.1	Vleermuizen	2
2.1.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	2
2.1.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	2
2.1.3	Winterverblijfplaatsen	2
2.1.4	Vliegroutes en foerageergebieden	2
2.2	Overzicht inventarisaties	3
3	Resultaten	4
3.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	4
3.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	4
3.3	Winterverblijfplaatsen	5
3.4	Vliegroutes en foerageergebieden	5
3.5	Beschermde functies projectgebied	5
4	Conclusie en aanbevelingen	6
4.1	Conclusie	6
4.2	Aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming	6
	Bronnen	7

Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuizen

Bijlage 2: Foto's verblijfplaatsen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Stichting Wooninvest is voornemens te Leidschendam aan de Nieuwstraat 104-138, de Venestraat 112-180 en op gemeentegrond zuidelijk aangrenzend aan deze kavels, appartementen en eengezinswoningen te realiseren.

In 2020 is door Antea Group verkennend natuuronderzoek uitgevoerd middels een natuurtoets (Antea Group, 2021). Uit de natuurtoets is gebleken dat het projectgebied mogelijk functies herbergt voor vleermuizen. Daarom is een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het vleermuisonderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging plangebied. Bron luchtfoto: Street Smart, kaart 2021.

1.2 Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een tweetal flats en een wijkverenigingsgebouw. Rond het verenigingsgebouw is veel groen met een speeltuin aanwezig (zie ook Figuur 1.1).

2 Methodiek

2.1 Vleermuizen

Onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Per mogelijke functie is er onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2021 (NGB/Zoogdiervereniging, 2020).

In verband met de omvang en het overzicht in het projectgebied zijn de inventarisaties uitgevoerd in een team van twee onderzoekers. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door deskundig ecologen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. middels hieronder genoemde werkwijze. De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Er wordt standaard gewerkt met de Pettersson D240X. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software. In paragraaf 2.2 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

2.1.1 Zomer- en kraamverblijfplaatsen

In de periode 15 mei - 15 juli 2021 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit drie ronden, waarvan er één in de vroege ochtend vanaf circa 2,5 uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. De overige twee ronden zijn 's avonds vanaf zonsondergang uitgevoerd.

2.1.2 Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen

In de periode 15 augustus – 1 oktober 2021 zijn twee inventarisaties van twee uur uitgevoerd, teneinde paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen.

2.1.3 Winterverblijfplaatsen

In de periode 1 augustus – 10 september 2021 is het projectgebied onderzocht op zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee ronden van twee uur vanaf middernacht. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar paarverblijfplaatsen van vleermuizen. Tussen de twee inventarisaties naar zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen is een minimum tussenperiode van tien dagen gehanteerd.

2.1.4 Vliegroutes en foerageergebieden

De inventarisaties naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd. Hierbij zijn de aanwezige vliegroutes en/of foerageergebieden op kaart ingetekend.

2.2 Overzicht inventarisaties

In Tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het vleermuisonderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd verschillende deskundig ecologen en zijn uitgevoerd conform de in het vleermuisprotocol geschikte weersomstandigheden.

Tabel 1. Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Activiteit	Weersomstandigheden
20-5-2021	21:37 – 23:37	Zomer- en kraamverblijven	Zwaar bewolkt, 3 Bft, 10 °C
17-6-2021	22:05 – 00:05	Zomer- en kraamverblijven	Vrijwel geheel bewolkt, 3 Bft, 17 °C
14-7-2021	03:09 – 05:39	Zomer- en kraamverblijven	Geheel bewolkt, 4 Bft, 15 °C
2-8-2021	00:00 – 02:00	Winterverblijven (zwermgedrag)	Zwaar bewolkt, 2 Bft, 13 °C
17-8-2021	00:00 – 02:00	Paarverblijven en zwermplaatsen Winterverblijven (zwermgedrag)	Geheel bewolkt, 3 Bft, 15 °C
6-9-2021	05:02 – 07:02	Paarverblijven en zwermplaatsen	Zwaar bewolkt, 1 Bft, 12 °C

3 Resultaten

Binnen het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de rosse vleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht. In bijlage 1 zijn de resultaten van het onderzoek op kaart weergegeven.

3.1 Zomer- en kraamverblijfplaatsen

In het projectgebied zijn tien zomerverblijfplaatsen en drie kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De zomerverblijfplaatsen bevinden zich in de bebouwing aan de Nieuwstraat 104-138 en de Venestraat 112-180.

De eerste zomerverblijfplaats bevindt zich onder het raamkozijn, ter hoogte van de eerste etage rechts van het vijfde balkon geteld vanaf rechts. De tweede zomerverblijfplaats bevindt zich onder het raamkozijn rechts naast het vierde balkon geteld vanaf rechts op de derde etage. De derde zomerverblijfplaats bevindt zich onder het raamkozijn links van het derde balkon geteld vanaf rechts op de tweede etage. De vierde, vijfde en zesde zomerverblijfplaatsen bevinden zich onder de raamkozijnen, rechts van het tweede balkon geteld vanaf rechts op de eerste etage, links van het eerste balkon geteld vanaf rechts naast de trap op de eerste etage en links van het eerste balkon geteld vanaf rechts op de tweede etage. In bijlage 2, afbeelding 1 is een overzichtsfoto weergegeven van de vastgestelde zomerverblijfplaatsen in de Nieuwstraat 104-138.

Aan de Venestraat 112-180 zijn vier zomerverblijfplaatsen vastgesteld onder de raamkozijnen. De eerste zomerverblijfplaats bevindt zich aan de noordzijde onder de witte verticale balk tussen de grote ramen links van het tweede balkon geteld vanaf rechts op de tweede etage (bijlage 2, afbeelding 2). De tweede zomerverblijfplaats bevindt zich aan de zuidzijde onder het raamkozijn links van het tweede balkon geteld vanaf links op de derde etage (bijlage 2, afbeelding 3). De overige zomerverblijfplaatsen aan de Venestraat 112-180 bevinden zich aan de zuidzijde, onder het raamkozijn tussen het vierde en vijfde balkon geteld vanaf links onder de witte balk tussen de ramen op de derde etage (bijlage 2, afbeelding 4) en onder het raamkozijn links van het derde balkon geteld vanaf rechts op de eerste etage (bijlage 2, afbeelding 5).

De eerste kraamverblijfplaats van 29 individuen bevindt zich in de bebouwing aan de Nieuwstraat 104-138 links van het eerste balkon geteld vanaf rechts op de derde etage (bijlage 2, afbeelding 1). De tweede kraamverblijfplaats van 30 individuen bevindt zich aan de Venestraat 112-180 onder het raamkozijn rechts van het vijfde balkon geteld vanaf links op de derde etage (bijlage 2, afbeelding 4). De derde kraamverblijfplaats van 18 individuen bevindt zich aan de Venestraat 112-180 onder het raamkozijn rechts van het vijfde balkon geteld vanaf links op de tweede etage (bijlage 2, afbeelding 4). De kraamverblijfplaatsen worden gebruikt door een kolonie van ongeveer 30 individuen die gedurende het seizoen wisselen van verblijfplaats. Gedurende de inventarisaties in het kraamseizoen zijn in het projectgebied en de directe omgeving foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis waargenomen.

3.2 Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen

In het projectgebied is een baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis vastgesteld aan de zuidkant van het projectgebied bij de bebouwing. Dit individu vloog baltsend dicht langs de bebouwing aan de zuidzijde van west naar oost. Dit geeft aan dat er een paarverblijfplaats aanwezig is in de bebouwing. Gedurende de inventarisaties in het paarseizoen zijn in het projectgebied en de directe omgeving foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen.

3.3 Winterverblijfplaatsen

Gedurende de inventarisatierondes naar zwermactiviteit in het kader van massawinterverblijfplaatsen zijn zwermende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Dit geeft aan dat er een massawinterverblijfplaats aanwezig is in de bebouwing. De massawinterverblijfplaats bevindt zich aan de Nieuwstraat 104-138 onder het raamkozijn rechts van het vijfde balkon geteld vanaf rechts op de tweede etage (bijlage 2, afbeelding 1). Gedurende de inventarisaties naar zwermactiviteit zijn in het projectgebied en de directe omgeving foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis waargenomen.

3.4 Vliegroutes en foerageergebieden

In het projectgebied zijn er geen duidelijke, vaste vliegroutes vastgesteld. Vanuit de kraamverblijfplaatsen vliegen de individuen van de gewone dwergvleermuis meerdere richtingen op. Enkele individuen van de gewone dwergvleermuis maken gebruik van de stedelijke groenstructuren in het projectgebied als foerageergebied. Het park en de watergangen aan de zuidkant van het projectgebied bieden een alternatief als foerageergebied. Omdat de vleermuizen het projectgebied gedurende korte periode gebruiken als foerageergebied en er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig zijn is het foerageergebied in het projectgebied niet essentieel voor de staat van instandhouding van lokale populaties vleermuizen.

3.5 Beschermde functies projectgebied

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In Tabel 2 is weergegeven welke beschermde functies zijn aangetroffen in het projectgebied.

Tabel 2. Beschermde functies

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie
Artikel 3.5, HR IV	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Kraamverblijfplaats (3)
			Zomerverblijfplaats (10)
			Massawinterverblijfplaats (1)
			Baltsterritorium (1)
			Focerageergebied (niet essentieel)

4 Conclusie en aanbevelingen

4.1 Conclusie

Binnen het projectgebied zijn tien zomerverblijfplaatsen, drie kraamverblijfplaatsen, één baltsterritorium en één massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De gehele bebouwing aan de Nieuwstraat 104-138 en de Venestraat 112-180 is geschikt voor verschillende verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis. De bebouwing wordt dan ook het gehele jaar gebruikt als belangrijke verblijfplaats voor de lokale populatie van de gewone dwergvleermuis. Er zijn geen duidelijke, vaste vliegroute vastgesteld. Het projectgebied wordt gedurende korte periode gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. Het foerageergebied is niet essentieel voor de staat van instandhouding van de lokale populaties vleermuizen.

4.2 Aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming

Met de realisatie van de geplande ontwikkeling zullen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan en mogelijk vleermuizen worden verstoord of gedood. Hiermee wordt de verbodsbepaling in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden. Het is hierdoor noodzakelijk om een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen om overtreding van deze verboden te voorkomen. Aan een ontheffing zullen voorwaarden verbonden zijn, zoals het treffen van mitigerende maatregelen.

Daarnaast is het aan te bevelen om de geplande werkzaamheden buiten het broedseizoen voor vogels uit te voeren. Dit seizoen loopt globaal tussen maart en augustus. Indien broedgevallen aanwezig zijn in het projectgebied mogen deze niet worden verstoord of vernield en dient er te worden gewacht totdat de vogels zijn uitgebroed.

Bronnen

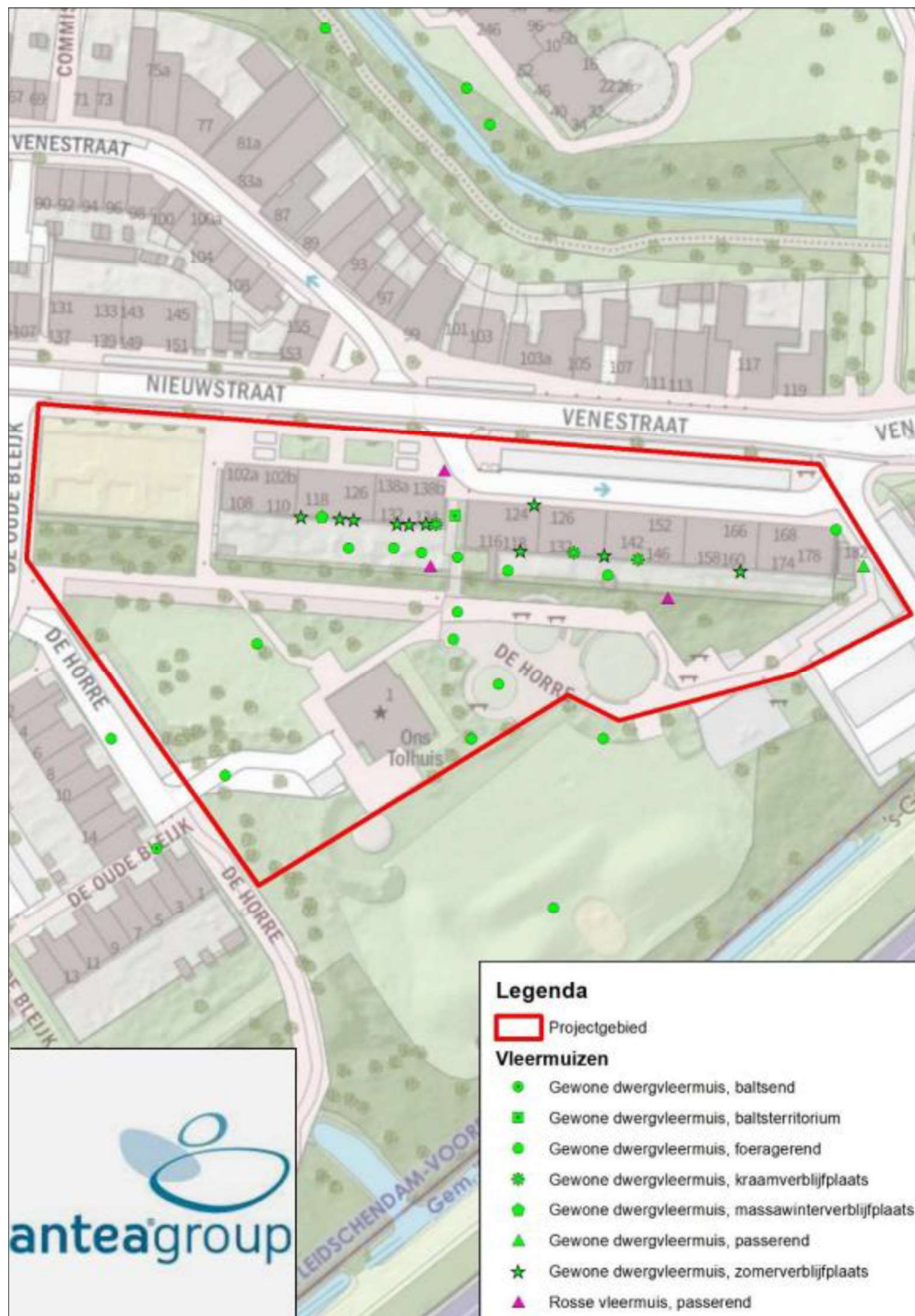
Antea Group, 2021. Natuurtoets De Bres, Leidschendam. Toetsting Wet Natuurbescherming en NNN tbv uitvoeringsprojecten. Antea Group, 2020.

Bij12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis.

E.C.O. Logisch B.V. Adviesbureau, 2021. Natuuronderzoek De Bres te Leidschendam, vleermuizen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuizen

bron kaart: Adviesbureau E.C.O. Logisch, 2021.

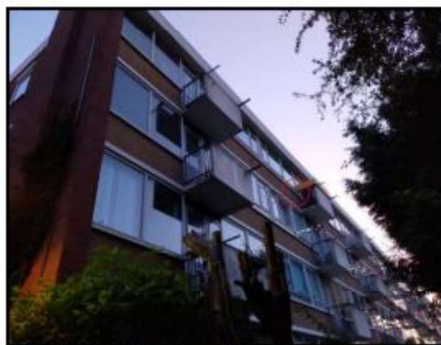
Bijlage 2: Foto's verblijfplaatsen

Afbeelding 1: Overzichtsfoto Nieuwstraat 104-138 zuidzijde.
1 t/m 6: zomerverblijfplaatsen, 7: kraamverblijfplaats (29) en 8: massawinterverblijfplaats

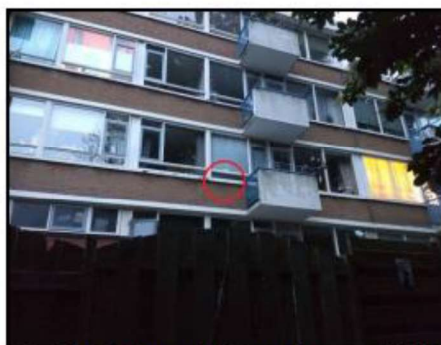
Afbeelding 2: Zomerverblijfplaats noordzijde
Venestraat 112-180

Afbeelding 3: Zomerverblijfplaats Venestraat 112-180
zuidzijde

Afbeelding 4: Verblijfplaatsen Venestraat 112-180 zuidzijde
1: Zomerverblijfplaats, 2: Kraamverblijfplaats (30)
3: Kraamverblijfplaats (18)

Afbeelding 5: Zomerverblijfplaats Venestraat 112-180
zuidzijde

bron afbeeldingen: Adviesbureau E.C.O. Logisch, 2021.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlenen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. [REDACTED]
[REDACTED]@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2021

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.